

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoCsp/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619202942
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patricia Skotnická
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1619202942.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patricie Skotnickej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a JUDr. Alexandry Hanusovej v spore žalobcu: K. L., L..C..I., K.: XX XXX XXX, Y. XX, F., zastúpeného advokátom R.. R. Š., Y.M. XX, F., proti žalovanému: H. F.Á., H.Ž. XX, Y., zastúpenému advokátom R.. R. T., T. XX, L., o zaplatenie 2.724,95 eura s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 28.06.2021, č.k. 4Csp/98/2019-155, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku o náhrade trov konania potvrdzuje.

Žalovanému priznáva proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 28.06.2021, č.k. 4Csp/98/2019-155, zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 728,69 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 728,69 eura od 21.11.2019 do zaplatenia, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že pôvodný žalobca - U. Ú. F., E..L., (ďalej len „právny predchodca žalobcu“ alebo „pôvodný žalobca“) sa žalobou zo dňa 27.12.2019 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 3.453,64 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 21.11.2019 do zaplatenia dôvodiac, že so žalovaným uzatvoril dňa 11.03.2015 zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s. (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej sa zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu a viesť k nej účet č. XXXXXXXXXX. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver, s úverovým rámcom 2.400 eur a s dohodnutým úrokom vo výške 22,20 % ročne, ktorý bol žalovaný povinný splácať štandardnou mesačnou splátkou v sume 80 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný si riadne neplnil povinnosti vyplývajúce zo zmluvy a jeho platobnú disciplínu sa nepodarilo obnoviť ani po viacerých pokusoch, vystavil právny predchodca žalobcu dňa 06.11.2019 výpis z bankovej knihy, obsahujúci súhrn debetných položiek, a to istiny, poplatkov, sankčného úroku a štandardného úroku, ako i úhrady vykonané žalovaným, s konečným stavom ku dňu 31.10.2019 v sume 3.453,64 eura, ktorý mal žalovaný povinnosť uhradiť v lehote splatnosti do 20.11.2019; žalovaný si však svoju povinnosť nesplnil.

3. Na návrh právneho predchodcu žalobcu konajúci súd uznesením zo dňa 27.03.2020, č.k. 4Csp/98/2019-57, pripustil, aby do konania na miesto pôvodného žalobcu vstúpila spoločnosť K. L., L..C..I. z dôvodu postúpenia pohľadávky, ktorá bola predmetom sporu.

4. Prihliadajúc na dispozičný úkon, ktorým žalobca podaním doručeným konajúcemu súdu dňa 17.06.2021 zobral žalobu v časti zaplatenia sumy 728,69 eura, zodpovedajúcej poplatkom a sankčným úrokom, späť pred prvým pojednávaním vo veci, a ku ktorému nebol potrebný súhlas žalovaného, súd prvej inštancie v poradí prvým výrokom zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 728,69 eura spolu s príslušenstvom v zmysle § 145 ods. 2 v spojení s § 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

5. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že žalovaný požiadal právneho predchodcu žalobcu žiadosťou o aktiváciu pôžičkovej karty B. Č.. XXXXXXXX zo dňa 09.03.2015 o poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského revolvingového úveru s vykonávaním platobných operácií z úveru prostredníctvom kreditnej karty, v rámci ktorej požiadal o úverový rámec v sume 2.400 eur, so štandardnou mesačnou splátkou v sume 80 eur, splatnou k 15. dňu v mesiaci, štandardnou úrokovou sadzbou vo výške 22,80 % ročne, pri RPMN 24,20 %, s neurčitou dobou trvania zmluvy a termínom konečnej splatnosti úveru v deň zániku zmluvy alebo v deň vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru. Pôvodný žalobca predmetnú žiadosť schválil dňa 11.03.2015, čím sa v zmysle článku II., bodu 2. Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných U., E..L.. v spolupráci so spoločnosťou Z. S. Q., E..L.. (ďalej len „Obchodné podmienky“), tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy, stala uvedená žiadosť zmluvou. Podľa Obchodných podmienok vystupovala spoločnosť Z. S. Q., E..L., K.: XX XXX XXX, L. L. U. V., Q. W. XX, ako správca, pričom tento bol oprávnený vykonávať všetky úkony voči držiteľom kariet v mene banky (VÚB, a.s.), na ktoré bola banka oprávnená alebo povinná v zmysle Obchodných podmienok; konanie správcu v súlade s týmito Obchodnými podmienkami sa považovalo za konanie banky.

6. Súd prvej inštancie ďalej z článku V., bodu 35 druhej vety písm. a) Obchodných podmienok, zistil, že ak klient, napriek výzve, nezaplatil povinnú splátku v stanovenej lehote, banka mala právo dočasne alebo natrvalo obmedziť realizáciu transakcií držiteľa karty na všetkých kartových účtoch vedených na meno klienta, a zároveň mohla využiť jeden alebo viacero z prostriedkov, okrem iného i vyhlásiť dlžný zostatok za okamžite splatný; v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok, bola banka oprávnená žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky, ak bol klient v omeškaní s úhradou jednej povinnej splátky alebo čiastočného plnenia jednej povinnej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“).

7. Žalovaný podľa výpisu z pôžičkovej karty B. poskytnutý úver riadne nesplácal, keď dňa 24.11.2016 uhradil splátku v sume 80 eur, čo podľa konajúceho súdu zodpovedalo úhrade splátky splatnej v mesiaci august 2016, konkrétne dňa 15.08.2016; najbližšiu nasledujúcu úhradu žalovaný realizoval až dňa 03.04.2017, v sume 70 eur. Pôvodný žalobca listom zo dňa 10.12.2016, označeným ako „Predžalobná upomienka“, vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku na splátkach na kreditnej karte v sume 240 eur s upozornením, že ak do 17.12.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 10/2016, bude oprávnený úver zosplatiť. Táto zásielka sa vrátila správcovi dňa 20.12.2016 ako neprevzatá v odbernej lehote. Následne listom zo dňa 08.01.2017 právny predchodca žalobcu prostredníctvom správcu oznámil žalovanému, že jeho dlh z kreditnej karty sa stal splatným v celom rozsahu naraz, nakoľko dlžné splátky v lehote uvedenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradil; dlžná čiastka predstavovala k uvedenému dňu sumu 2.759,80 eura. I uvedená zásielka sa vrátila správcovi dňa 27.01.2017 ako neprevzatá v odbernej lehote. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti konštatoval, že ku dňu 16.01.2017, kedy pôvodný žalobca pristúpil k zosplateniu úveru, bol žalovaný v omeškaní so splátkami splatnými dňa 15.09.2016, 15.10.2016, 15.11.2016, 15.12.2016 a 15.01.2016 (zrejme mal na mysli 15.01.2017 - pozn. odvolacieho súdu).

8. Rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 uzavretou medzi Z. S. Q., E..L.. a pôvodným žalobcom ako postupcami a žalobcom ako postupníkom (ďalej len „rámcová zmluva“), v spojení s prílohou č. 3 k tejto rámcovej zmluve a žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 10.01.2020, postúpil pôvodný žalobca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému, k dátumu prevzatia žiadosti, t.j. ku dňu 22.01.2020. Následne právny predchodca žalobcu listom zo dňa 28.01.2020 oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky na žalobcu; predmetné oznámenie odovzdal na poštovú prepravu dňa 29.01.2020.

9. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie vyhodnotil, že medzi pôvodným žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom došlo k uzavretiu zmluvy so spotrebiteľským charakterom, keďže právny predchodca žalobcu vystupoval pri jej uzatváraaní (s ohľadom na jeho predmet podnikania) ako veriteľ (zrejme mal na mysli dodávateľ - pozn. odvolacieho súdu), kým žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, nakoľko mu poskytol úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania; predmetnú zmluvu a právny vzťah z nej vyplývajúci konajúci súd následne posudzoval nielen podľa príslušných ustanovení zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (§ 497 a nasl.), ale i podľa právnych predpisov upravujúcich právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“)).

10. Pokiaľ išlo o aktívnu vecnú legitimáciu, ktorej existenciu spochybňoval žalovaný, konajúci súd uviedol, že túto žalobca vyvodzoval od rámcovej zmluvy, v spojení so žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 10.01.2020, majúca za to, že k postúpeniu pohľadávky voči žalovanému došlo ku dňu 22.01.2020. Keďže predmetom postúpenia bola pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd prvej inštancie konštatoval potrebu skúmania podmienok v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., najmä pod písm. b), t.j. aby postupovaná pohľadávka bola splatná v celom rozsahu; predmetné ustanovenie totiž vyžaduje postúpenie pohľadávky buď po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávky, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Vychádzajúc z výpisu z pôžičkovej karty B., podľa ktorého žalovaný uhradil dňa 24.11.2016 splátku v sume 80 eur, čo znamenalo úhradu splátky splatnej v mesiaci august 2016 (konkrétne dňa 15.08.2016), a zároveň i to, že splátky splatné v dňoch 15.09.2016, 15.10.2016 a 15.11.2016 žalovaný nezaplatil, súd prvej inštancie konštatoval, že pôvodný žalobca, konajúci prostredníctvom správcu, listom zo dňa 10.12.2016 označeným ako „Predžalobná upomienka“ vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku na splátkach v sume 240 eur, t.j. splátok splatných dňa 15.09.2016, 15.10.2016 a 15.11.2016, s upozornením, že ak do 17.12.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 10/2016, bude oprávnený úver zosplatiť; predmetný list sa dostal do dispozičnej sféry žalovaného, keď mu bol doručený dňa 15.12.2016 uložením na pošte. Následne, po uplynutí 15 dní od doručenia spomínaného upozornenia a trojmesačnej lehoty omeškania žalovaného so splátkou splatnou dňa 15.09.2016 (táto lehota uplynula dňa 16.12.2016), právny predchodca žalobcu, opäť konajúci prostredníctvom správcu, listom zo dňa 08.01.2017 žalovanému oznámil, že jeho dlh z predmetnej kreditnej karty sa stal splatným v celom rozsahu naraz; tento list bol žalovanému doručený dňa 16.01.2017 uložením na pošte. Vzhľadom na uvedené konajúci súd konštatoval splnenie zákonných podmienok pre zosplatenie úveru vyplývajúcich z § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka; k samotnému zosplateniu úveru zo strany pôvodného žalobcu došlo až dňa 16.01.2017, pričom v čase postúpenia pohľadávky (ku dňu 22.01.2020), bola táto v celom rozsahu splatná, v dôsledku čoho boli splnené podmienky postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru vyplývajúce z ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže veriteľom pohľadávky v čase jej postúpenia bola banka, na platné postúpenie pohľadávky bolo taktiež nevyhnutné splnenie zákonných podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „zákon č. 483/2001 Z.z.“). Konštatujúc, že v čase postúpenia bola pohľadávka voči žalovanému splatná, pričom nebolo sporné, že žalovaný bol v omeškaní s jej splácaním nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, súd prvej inštancie uzavrel, že postúpenie pohľadávky, ktorá bola predmetom konania, bolo platné, a preto žalobca disponoval aktívnou vecnou legitimáciou v spore. Námitku žalovaného o tom, že žalobca nepreukázal doručenie písomnej výzvy pred postúpením pohľadávky vyhodnotil za nedôvodnú, keď za takú písomnú výzvu konajúci súd považoval aj samotné oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, ktoré bolo žalovanému riadne doručené dňa 16.01.2017.

11. Následne, s ohľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným, ako i so zreteľom na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka, konajúci súd skúmal, či právo uplatňované žalobcom zo spotrebiteľskej zmluvy nebolo premlčané. V tomto smere súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že pôvodný žalobca zosplatiť úver dňa 16.01.2017, v ktorom čase bol žalovaný v omeškaní so splátkami splatnými dňa 15.09.2016, 15.10.2016, 15.11.2016, 15.12.2016 a 15.01.2017. Z uvedeného vyvodil, že jedinou splátkou, pre ktorú mohol pôvodný žalobca úver k uvedenému dátumu zosplatiť, bola splátka splatná dňa 15.09.2016, s ktorou sa žalovaný dostal do omeškania dňa 16.09.2016, keď trojmesačná lehota omeškania uplynula dňa 16.12.2016. Práve táto splátka splatná dňa 15.09.2016 bola teda splátkou, od splatnosti ktorej v danej veci začala v zmysle § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka plynúť zákonná trojročná premlčacia doba. Keďže dátum 15.09.2019 pripadol

na nedeľu, posledným dňom trojročnej premlčacej doby bol napokon až pondelok 16.09.2019. Pokiaľ pôvodný žalobca podal žalobu na súd prvej inštancie dňa 27.12.2019, urobil tak zjavne oneskorene, po uplynutí trojročnej premlčacej doby. So zreteľom na túto skutočnosť, za súčasnej aplikácie § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2 prvej vety, § 2 písm. a), b), d), § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., § 45 ods. 1, § 52 ods. 1 až ods. 4, § 53 ods. 9, § 54a, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 524 ods. 1, § 525 ods. 1 a ods. 2, § 526 ods. 2, § 565 Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti (týkajúcej sa zaplattenia sumy 2.724,95 eura a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.724,95 eura od 21.11.2019 až do zaplattenia) zamietol.

12. O trovách konania rozhodol konajúci súd v zmysle § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 C.s.p. zohľadniac, že konanie v časti o zaplattenie sumy 728,69 eura zastavil pre späťvzatie žaloby, ktoré žalobca nijako nezodôvodnil, a preto v tejto časti procesne zaviniť zastavenie konania, čo vyhodnotil ako procesný úspech žalovaného. Žalovaný bol pritom úspešný aj vo zvyšnej časti, v ktorej konajúci súd žalobu žalobcu zamietol; so zreteľom na túto skutočnosť priznal súd prvej inštancie žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

13. Proti zamietajúcejmu výroku rozsudku súdu prvej inštancie a výroku o náhrade trov konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. Nestotožnil sa právnym názorom konajúceho súdu, ktorý aplikáciou § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka posúdil ním uplatnený nárok za premlčaný. Uviedol, že ak sa žalovaný dostal do omeškania so splátkou splatnou dňa 15.10.2016, na ktorej zaplattenie ho pod hrozbou jej zosplatenia vyzval jeho právny predchodca v predžalobnej upomienke zo dňa 10.12.2016, nemohol pristúpiť k zosplateniu úveru a uplatniť právo súvisiace s vyhlásením mimoriadnej splatnosti dlhu skôr ako po troch mesiacoch od danej splátky. Právo spojené s vyhlásením mimoriadnej splatnosti mohol teda uplatniť prvýkrát na súde najskôr dňom nasledujúcim po 15.01.2017, kedy uplynuli tri mesiace od omeškania splátky, pre ktorej nezaplattenie pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru; od tohto dátumu potom začala plynúť premlčacia doba troch rokov. Žalobca považoval za neprijateľné, aby začiatok premlčacej doby pre celý dlh začal plynúť splatnosťou neuhradenej splátky, t.j. aj pre splátky, ktoré sa nestali ešte splatnými, keďže tieto, pokiaľ ide o ich premlčanie, sa posudzujú každá osobitne. V tomto smere žalobca poukázal na právny názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach vo veci sp. zn. 11Co/153/2019, ako i v zjednocujúcom stanovisku občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, podľa ktorého premlčacia doba predčasne zosplateného dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť so zreteľom na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka až uplynutím troch mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatenie dlhu. Na uvedenom základe žalobca navrhol rozsudok konajúceho súdu v napadnutých výrokoch zmeniť, žalobe vo zvyšku vyhovieť a priznať mu i nárok na náhradu trov konania.

14. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu nesúhlasil s jeho tvrdením, že uplatňovaný nárok nie je premlčaný. Stotožnil sa so zistením konajúceho súdu, že sa dostal do omeškania so splátkami splatnými v dňoch 15.09.2016, 15.10.2016, 15.11.2016, 15.12.2016 a 15.01.2017. V takom prípade, za predpokladu zosplatenia úveru dňom 16.01.2017, ktorého platnosť však popieral, začala plynúť trojročná premlčacia doba odo dňa 15.09.2016, teda splatnosťou splátky zakladajúcej právo na zosplatenie úveru. Rovnaký názor pritom zastáva aj ustálená súdna prax (rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave vo veci sp. zn. 16Co/116/2019, Krajského súdu v Košiciach vo veci sp. zn. 11Co/57/2019, ako i Krajského súdu v Trenčíne vo veci sp. zn. 5Co/360/2016). Žalovaný poukázal i na bod 30 Obchodných podmienok, podľa ktorého sa výška povinnej splátky stanovila v deň uzávierky a zahŕňala celú nesplatenú sumu. V nadväznosti na to považoval za zrejmé, že ku dňu splatnosti príslušnej splátky bol vždy splatný celý dlh. Žalovaný ďalej uviedol, že naposledy čerpal z kreditnej karty dňa 18.04.2015, čo malo podľa neho za následok, že splatnosť splátky nastala nasledujúci mesiac, t.j. dňa 15.05.2015, ktorým dňom mu zároveň vznikla povinnosť uhradiť nedoplatok úveru. Na uvedenom základe bol žalovaný toho názoru, že premlčacia doba začala plynúť odo dňa 15.05.2015 a uplynula dňa 15.05.2018; pokiaľ žalobca podal žalobu na súd prvej inštancie dňa 27.12.2019, podal ju oneskorene.

15. Žalovaný zotrval i na námietke nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ktorý podľa neho nepreukázal platné zosplatenie úveru, ani platné postúpenie pohľadávky, nakoľko odosielateľom v konaní predložených listín nebola banka, ale spoločnosť Z. S. Q., E..L..; nebolo pritom ani zrejmé, čo bolo obsahom listových obálok. Žalobca tak podľa neho nepreukázal splnenie podmienok pre postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.

16. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 29.09.2022 (§ 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.).

17. Preskúmaním súdneho spisu sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom sa tento, po čiastočnom zastavení konania v časti zaplatenia sumy 728,69 eura s príslušenstvom, zaoberal posudzovaním dôvodnosti nároku žalobcu na zaplatenie sumy 2.724,95 eura s príslušenstvom; vychádzajúc zo skutkových tvrdení uvedených žalobcom, ako aj vyhodnotenia ním predložených listinných dôkazov, konštatuje správnosť dôvodov vedúcich súd prvej inštancie k zamietnutiu žaloby vo zvyšku (§ 387 ods. 1 a ods. 2 C.s.p.).

18. Je zrejmé, že žalobca si v konaní uplatnil nároky vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 11.03.2015 medzi jeho právnym predchodcom a žalovaným, na základe ktorej mu tento poskytol kreditnú kartu a v jeho prospech viedol i účet, pričom mu schválil úver s úverovým rámcom 2.400 eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splácať spolu s dohodnutým úrokom vo výške 22,80 %, v štandardnej mesačnej splátke v sume 80 eur. Žalovaný si evidentne neplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy (čo napokon žalovaný ani nepoprel), a preto právny predchodca žalobcu, po predchádzajúcom upozornení predžalobnou upomienkou zo dňa 10.12.2016, pristúpil k predčasnemu zosplateniu úveru, a to v súlade s ustanovením článku V., bod 35 písm. a) Obchodných podmienok, listom zo dňa 08.01.2017 (oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru) a žiadal žalovaného o zaplatenie celého jeho záväzku. Je nepochybné, že tak predžalobnú upomienku, ako i oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru a ich zaslanie žalovanému, uskutočnil pôvodný žalobca ako veriteľ prostredníctvom spoločnosti Z. S. Q., E..L., ktorá vystupovala v pozícii správcu (viď článok I. Obchodných podmienok); táto spoločnosť bola ako správca oprávnená vykonať voči držiteľom karty (tu žalovanému) všetky úkony v mene banky, na ktoré bola banka oprávnená alebo povinná podľa Obchodných podmienok, s tým, že jej konanie sa považovalo za konanie samotnej banky. Následne, pôvodný žalobca ako veriteľ postúpil v súlade s ustanovením § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., ako i § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. zosplatenú pohľadávku na žalobcu, ktorý tak disponoval aktívnou vecnou legitimáciou v spore.

19. Súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu z dôvodu premlčania pohľadávky, ktorú námietku vzniesol žalovaný (resp. i z dôvodu ex offio aplikácie § 54a Občianskeho zákonníka), s odôvodnením, že pokiaľ k zosplateniu úveru došlo pre omeškanie žalovaného s úhradou splátky zročnej dňa 15.09.2016, ktorá okolnosť vyplývala zo žalobcom predloženého výpisu z pôžičkovej karty B., od tohto dátumu začala žalobcovi plynúť trojročná premlčacia doba v zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka na uplatnenie jeho nároku na súde, pričom táto uplynula dňa 16.09.2016; keďže právny predchodca žalobcu podal žalobu na súd prvej inštancie dňa 27.12.2019, podal ju oneskorene, ktorý záver konajúceho súdu ako nesprávny napadol odvolaním žalobca.

20. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalobcu o nesprávnom právnom posúdení premlčania jeho pohľadávky. Zdôrazňuje, že v prípade predčasného zosplatenia úveru plynie podľa § 103 Občianskeho zákonníka trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročný celý dlh (§ 565 Občianskeho zákonníka), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka totiž predstavuje lex specialis voči § 101 Občianskeho zákonníka, čo znamená, že premlčacia doba nezačína plynúť od okamihu, kedy sa záväzok stal splatný (teda kedy bol dlžník vyzvaný na splatenie celej pohľadávky), ani od okamihu využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale od okamihu splatnosti tej splátky, kvôli ktorej k zosplateniu úveru došlo. Zároveň, so zreteľom na spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu medzi stranami sporu, je nutné zohľadniť i ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou. Predmetné ustanovenie potom viaže možnosť vykonať právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka na trojmesačné omeškanie s jednou splátkou, a teda možno vykonať toto právo (ak bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve) uplynutím trojmesačného omeškania s niektorou splátkou; uvedené však nemá vplyv na plynutie premlčania. Ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sa totiž nijako nenevelizovalo ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, preto

aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, a teda nie od okamihu využitia práva žiadať splatenie celého úveru, ako to nesprávne naznačoval žalobca v odvolaní. Preto od zročnosti tejto splátky (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením) plyní premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie celého dlhu v zmysle ustanovenia § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka.

21. Z obsahu spisu vyplýva, že tak právny predchodca žalobcu, a následne ani žalobca, v konaní pred súdom prvej inštancie neuviedli skutkové tvrdenia týkajúce sa okamihu zosplatenia úveru, pričom ani nešpecifikovali, pre ktorú splátku, s ktorej úhradou sa žalovaný dostal do omeškania, pristúpil veriteľ k zosplateniu celého dlhu. Za také tvrdenie pritom nemožno považovať púhy poukaz žalobcu na „list zo dňa 02.08.2012“, nakoľko listina s uvedeným dátumom, nemôže, najmä so zreteľom na dátum uzavretia zmluvy dňa 11.03.2015, obstať. Keďže žalobca uviedol rozhodujúce skutkové tvrdenia ohľadne zosplatenia úveru (dňom 16.01.2017) vo väzbe na omeškanú splátku (splatnú dňa 15.10.2016) až v odvolaní proti zamietajúcemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd posúdil tieto ako neprípustné novoty v zmysle § 366 C.s.p., na ktoré nemohol prihliadať. V situácii, keď žalobca neobjasnil vo vzťahu ku ktorej mesačnej splátke, s ktorej zaplatením sa žalovaný dostal do omeškania, pristúpil jeho právny predchodca k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru, súd prvej inštancie vychádzal správne z predložených listinných dôkazov ustálic, že takou splátkou bola splátka splatná dňa 15.09.2016; uvedenému korešpondovali totiž nielen dátumy úhrad vykonané žalovaným podľa výpisu z pôžičkovej karty B., ale i suma 240 eur, na zaplatenie ktorej vyzval pôvodný žalobca ako veriteľ žalovaného predžalobnou upomienkou zo dňa 10.12.2016 (pri mesačnej splátke á 80 eur, ide k uvedenému dátumu o omeškanie s tromi mesačnými splátkami, splatnými dňa 15.09., 15.10. a 15.11.2016). Keďže právny predchodca žalobcu pristúpil k zosplateniu úveru listom zo dňa 08.01.2017, a to vo väzbe na omeškanie s úhradou splátky splatnej dňa 15.09.2016, od jej zročnosti potom plyní v zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka trojročná premlčacia doba vzťahujúca sa k zvyšku dlhu. Opačný názor prezentovaný žalobcom, podľa ktorého by premlčacia doba mala začať plynúť až okamihom využitia práva na zosplatenie celého úveru, nie je správny a odporuje citovaným ustanoveniam § 103 Občianskeho zákonníka. Ako odvolací súd už zdôraznil vyššie, predmetné ustanovenie je vo svojej podstate lex specialis k všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka, ktoré viaže začiatok plynutia premlčacej doby na okamih splatnosti. Naopak, ustanovenie § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka začiatok plynutia premlčacej doby viaže na okamih, kedy nastala právna skutočnosť, ktorá zakladá právo domáhať sa určitého plnenia (konkrétne domáhať sa splatnosti celého dlhu).

22. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že i keby prihliadal na skutkové tvrdenia žalobcu uvedené v odvolaní a ustálil splátku, v súvislosti s ktorej úhradou sa žalovaný dostal do omeškania a pre ktorú pristúpil pôvodný veriteľ k vyhláseniu okamžitej splatnosti celého dlhu listom zo dňa 08.01.2016, ako tú splátku, splatnú dňa 15.10.2016, ani v takom prípade by nemohol priznať žalobcovi úspech; trojročná premlčacia doba v zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka by potom začala plynúť od splatnosti tejto omeškanej splátky (dňa 15.10.2016) a uplynula by dňa 15.10.2019; žalobca však podal žalobu na súd prvej inštancie dňa 27.12.2019, t.j. evidentne po uplynutí premlčacej doby.

23. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd posúdil odvolacie námietky žalobcu za nedôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

24. Len pre úplnosť odvolací súd udáva, že pokiaľ žalobca na podporu svojej odvolacej argumentácie poukazoval na iné rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach vo veci sp. zn. 11Co/153/2019, na rozhodnutie Okresného súdu Košice II, č.k. 24Csp/36/2020-138, resp. na stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, bez jeho bližšieho označenia, týmito nebol pri svojej rozhodovacej činnosti nijako viazaný.

25. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní úspech, priznal proti žalobcovi plný nárok na ich náhradu.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).